

ΣΠΗΛΑΙΟΝ ΜΟΝΗΣ ΤΑΞΙΑΡΧΩΝ ΞΑΝΘΗΣ

Ἄρ. Σπ. Μητρώου 3674

Ἔργο Ἄννας Πετροχειλίου

Θέσις : Εὐρίσκεται στήν ἀριστερή πλευρά τῆς ρεματίας Κόσινθος, περιοχῆς Μονῆς Ταξιαρχῶν Ξάνθης, εἰς ἀπόστασιν ἀπὸ τὴν ἀμαξιτὴν ὁδὸν — ὅπου καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς ρεματίας — 200 μ. περ., εἰς ὕψος ἀπὸ τὴν κοίτη τῆς 50 μ. περ. καὶ εἰς ὕψος ὑ. ἕ. θαλάσσης 250 μ. περ. Ὑπάγεται στὸν Δῆμο Ξάνθης.

Περιοχὴ τοῦ σπηλαίου : Ἡ περιοχὴ τοῦ σπηλαίου εἶναι πολὺ ἀπότομη καὶ καλύπτεται ἀπὸ πυκνὴν δασικὴν βλάστησιν κυρίως ἐκ πεύκων καὶ σχοίνων.

Προσπέλασις : Ἡ προσπέλασις τοῦ σπηλαίου πραγματοποιεῖται δι' ἀμαξιτῆς ὁδοῦ ἀπὸ Ξάνθην μέχρι τὸ Ρεῦμα Κόσινθος (6 χιλμ.) καὶ ἐν συνεχείᾳ διὰ μονοπατίου διανοιγμένου ἐντὸς τῆς κοίτης τοῦ ρεύματος εἰς μῆκος 200 μ. περ., ὁπότε ἀρχίζει ἐλικοειδῆς καὶ δυσδιάκριτο — πολὺ ἀνηφορικὸν — μονοπάτι μέχρι τῆς εἰσόδου τοῦ σπηλαίου.

Ἱστορικόν : Τὸ σπήλαιον παρέμεινε ἄγνωστον μέχρι πρὸ ὀλίγων χρόνων ἐξ αἰτίας τῆς ἀποτόμου καὶ δυσδιάκριτης θέσεως, ὅπου εὐρίσκεται ἡ εἰσόδός του.

Ἀπεκαλύφθη ἀπὸ τυχαίων σύμπτωσιν, ἀπὸ τοὺς κ.κ. Γ. Ἀγκόρτσα καὶ Κ. Παγτζουρίδη κατοίκους Ξάνθης, οἱ ὅποιοι ἀπὸ περιέργειαν εἰσέδυσαν σ' αὐτὸ μέχρι ὀριζομένου σημείου.

Κατὰ τὴν ἀφίξιν του στήν Ξάνθην τὸ συνεργεῖο τῆς Ε.Σ.Ε., πρὸς τὸ ἀποτελοῦσαν οἱ κυρίως Ἄννα Πετροχειλίου, Γ. Γκουρβέλου καὶ δις Δ. Γκουρβέλου, διὰ τὴν ἐξερεύνησιν τοῦ σπηλαίου «Δρυάδων», ἐξερεύνησαν καὶ ἐμελέτησαν ταυτόχρονα καὶ τὸ σπήλαιον Μονῆς Ταξιαρχῶν, κατόπιν παρακλήσεως τοῦ Νομάρχου Ξάνθης κ. Γ. Κυριακάκου. Ἡ ἐξερεύνησις καὶ μελέτη τουριστικῆς ἀξιοποιήσεως τοῦ σπηλαίου ἐπραγματοποιήθη τὸν Ἰούλιον τοῦ 1971.

Περιγραφή τοῦ Σπηλαίου : Ἡ εἰσόδος τοῦ σπηλαίου εὐρίσκεται εἰς τὸ ἀνώτατο σημεῖον τῆς ἀριστερᾶς κλιτύος τοῦ ρεύματος Κόσινθος βλέπουσα πρὸς Δυσμάς. Αἱ διαστάσεις τῆς εἶναι : πλάτος 1 X 1,5 ὕψος.

Ἀκολουθεῖ διάδρομος μῆκος 3 X 1 X 2,4 μ., τοῦ ὁποίου ἡ συνέχεια διακόπτεται ἀπὸ βράχο καλυμμένο μὲ σταλακτιτικὴ ὕλη. Ὁ ἐράχος ἀφήνει ἐλάχιστο κενὸ πρὸς τὰ κάτω καὶ περισσότερο πρὸς τὰ ἄνω, σὰν γέφυρα, εἰς μῆκος 1,8 μ. Ὁ διάδρομος συνεχίζει πρὸς τὴν ἴδια κατεύθυνσιν ἀκόμη 2,5 X 1 X 3,5, ὁπότε στρέφει πρὸς τὰ ἀριστερὰ ἐπὶ 1,7 μ, μὲ πολὺ περιωρισμένο πλάτος.

Ἀπὸ τὸ σημεῖον αὐτὸ ὁ διάδρομος στρέφει πάλιν πρὸς τὰ δεξιὰ, διὰ γὰρ συνεχίση πρὸς τὴν ἴδια κατεύθυνσιν μὲ μικροὺς ἐλιγμοὺς ἐπὶ 11 μ., στήν ἀρχὴν καταφορικὰ καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐπίπεδα πλάτους 1 — 2 μ. X 2,5 — 4 μ. Σταλακτιτικὴ ὕλη στοὺς τοίχους, σταλακτῖται καὶ δύο κολῶνες πρὸς τὸν ἀριστερὸν τοῖχο του συμπληρῶνουν τὸν

διάκοσμό του. Στο τέλος, πρὸς τὸ δεξιὸ σημεῖο τοῦ δαπέδου του, διανοίγεται μικρὰ ὀπὴ διαστάσεων $0,3 \times 0,3$ μ., ἡ ὁποία ὀδηγεῖ εἰς σήραγγα, διαστ. $2 \times 0,4$ — $0,6 \times 0,8$ — 1 μ. (μῆκος, πλάτος, ὕψος) πολὺ κατηφορικῆν.

Ἀπὸ τὸ τέλος τῆς σήραγγος συνεχίζει καὶ πάλιν ὁ διάδρομος μὲ ἐλιγμούς καταβάσεις καὶ ἀναβάσεις ἐπὶ 10 μ., μὲ πλάτος $0,6$ — 1 μ. καὶ ὕψος ὀροφῆς 4 — 6 μ. Πρὸς τὸ τέλος του κολῶνα μέχρι τὴν ὀροφή ἀφήνει κενὸ $0,5$ μ. πρὸς τὰ ἀριστερά, ἀπ' οὗ ἀρχίζει εὐρύχωρος θαλαμίσκος διαστάσεων $4,6 \times 1,4$ — 2×4 μ. Πρὸς τὸ τέλος του δεξιᾶ, διανοίγεται σήραγγα στὴν ἀρχὴ ἐλικοειδῆς καὶ ἐν συνεχείᾳ εὐθεῖα, διαστάσεων: $20 \times 0,8 \times 0,4$ — 1 μ., ἐνῶ πρὸς τὸ τέλος του ἀριστερὰ ἀνοιγμα

Στενὸ πέρασμα στὸ κέντρο τοῦ σπηλαίου.

Φωτ. Ἄγγελος Πεκροχείλου

πλάτους 1 μ. εἰς ὕψος $1,5$ μ. ὀδηγεῖ στὸ πλατύτερο τμήμα τοῦ σπηλαίου διαστάσεων: 4×2 — 3×4 μ. Πρὸς τὸ ἀριστερὸ τέλος καὶ εἰς ὕψος 1 μ., διανοίγεται σήραγγα διαστάσεων $4 \times 1,2 \times 1$ μ. μειούμενο πρὸς τὸ τέλος του, οὗ καὶ τὸ τέλος τοῦ σπηλαίου.

Σπηλαιογένεσις: Πρόκειται περὶ διακλάσεως διανοιγμένης ἐντὸς ἀσβεστολίθου διὰ διαβρώσεως.

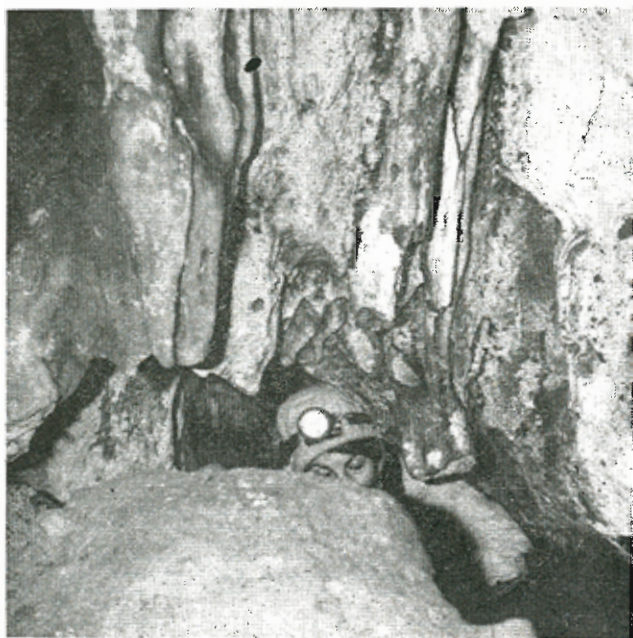
Ἡ διάνοιξις τῆς ἤρχισε ἀπὸ τὴν κατὰ μῆκος τῆς ὀροφῆς τῆς, ὑπάρχουσαν σχισμῆν, διὰ τῆς ὁποίας εἰσεχώρουν τὰ ὕδατα κατευθυνόμενα πρὸς τὸ σημερινὸ δάπεδόν τῆς, ἀπὸ Ἀνατολῶν πρὸς Δυσμάς. Ἡ εἴσοδος τῆς διανοίχθη πολὺ ἀργότερα ἐκ κατακρημνίσεως τμήματος τοῦ βραχώδους ὄγκου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἔχει διανοιχθῆ.

Τὰ ὕδατα, πὸ τὴν διήνοιξιν διέφυγαν, ἀλλὰ μὲν διὰ τῆς τελευταίας δεξιᾶς σήραγγος, ἀλλὰ δὲ ἀπὸ διαφόρους σχισμᾶς διανοιχθείσας εἰς τὰ χαμηλότερα τμήματα τοῦ δαπέδου τῆς.

Διαστάσεις τοῦ σπηλαίου : Τὸ σπήλαιον ἐκτείνεται ἐξ Α. πρὸς Δ. εἰς μῆκος 50 μ. Τὸ μεγαλύτερον βάθος του ἀνέρχεται εἰς 7 μ. Τὸ μεγαλύτερον ὕψος του εἰς 7 μ. Καταλαμβάνει ἔκτασιν 130 τ.μ.

Μετεωρολογία : Ἡ θερμοκρασία τοῦ σπηλαίου κατὰ τὸν Ἰούλιον τοῦ 1971 ἦτο 16° C. Ἡ ὑγρασία 80%.

Βιολογία : Ἐντὸς τοῦ σπηλαίου διαβιοῦν ὀλίγα ἄτομα νυκτερίδων. Οὐδεμία σχετικὴ ἔρευνα ἐγένετο.

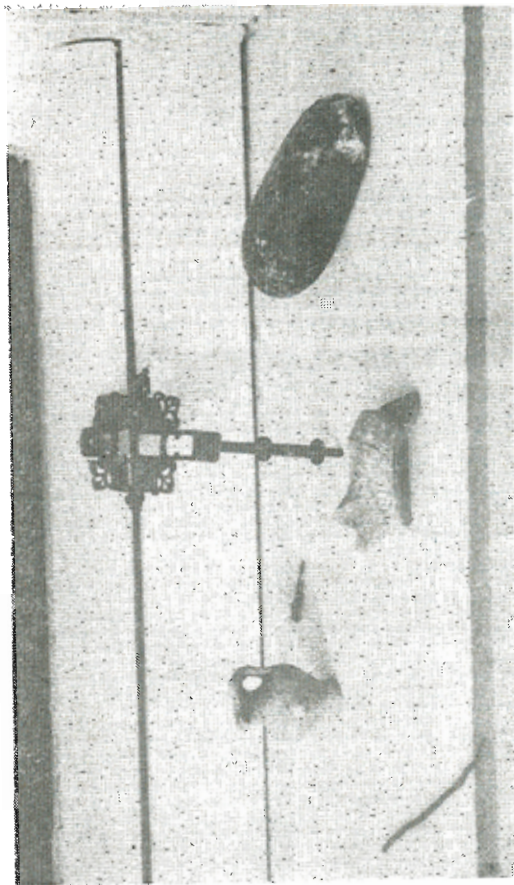
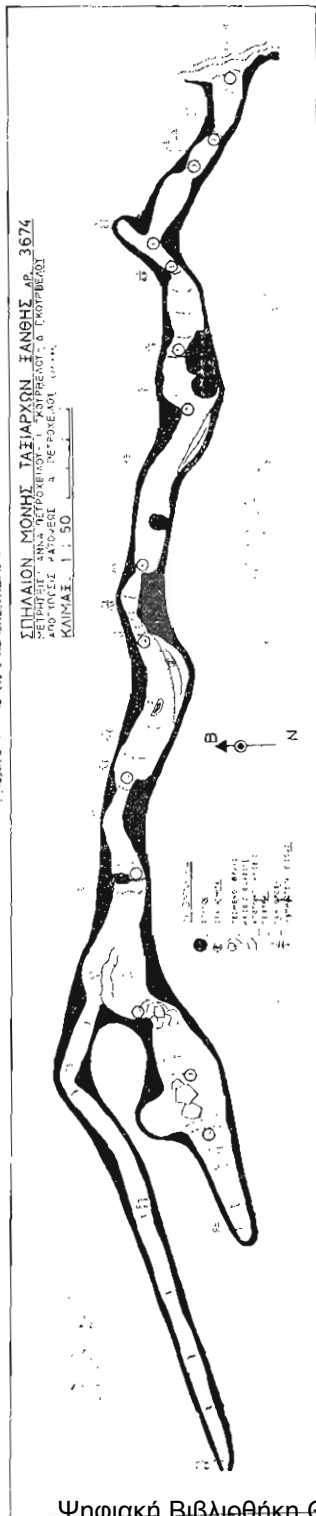

Τὸ πέρασμα πρὸς τὴν τελευταία δεξιὰ σήραγγα.

Φωτ. Ἄννας Πετροχείλου

Ἀρχαιολογία : Ἐντὸς τοῦ σπηλαίου εὑρέθη ἀργυρὸς σταυρὸς ἐκκλησίας, λίθινο προϊστορικὸ ἐργαλεῖο καὶ μικρὸ πήλινο ἀγγεῖο. Ἄπαντα εὑρίσκονται εἰς τὸ μουσεῖον Μητροπόλεως Ξάνθης.

Τουρισμός : Τὸ σπήλαιον Μονῆς Ταξιαρχῶν λόγῳ τῆς ἰδιομορφίας, τῶν εὐρημάτων του, τοῦ διακόσμου του, τοῦ γραφικοῦ περιβάλλοντός του, τῆς εὐκόλου προσπελάσεώς του, τῆς μικρᾶς ἀποστάσεώς του ἀπὸ τὴν περιοχὴν τῆς Μονῆς Ταξιαρχῶν καὶ τῆς πόλεως Ξάνθης, εἶναι δυνατόν νὰ ἀξιοποιηθῇ τουριστικὰ διὰ τῆς μετατροπῆς αὐτοῦ εἰς ἐξωκλήσιον. Ἡ εὑρεσις σ' αὐτὸ σταυροῦ μαρτυρεῖ τὴν ἐντὸς αὐτοῦ —κατὰ πᾶσαν πιθανότητα— χριστιανικὴν λατρείαν εἰς παρωχημένην ἐποχὴν.

Τα εύρηματα του σπηλαίου Μονής Ταξιαρχών (φωτ. Άννας Πετροχιλίου)

RESUME

Grotte du Couvent des Taxiarchon
à Xanthi No 3674

Par Anne Petrochilos

Je s'agit d'une diaclase de 50 m. de longueur avec assez du décor stalactitique. Elle se trouve près du couvent des Taxiarchon à 6 km. de la ville du Xanthi.